

Esiopetusryhmän henkilöstörakenne 1.8.2021 alkaen / Personalstruktur i förskolegrupperna fr.o.m. 1.8.2021

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 09.03.2021 § 24

332/01.00.00/2021

Valmistelija / Beredare: Varhaiskasvatuspäällikkö / Chef för småbarnsfostran Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi

Sipoon esiopetusryhmissä edellytetään kahta esiopetuskelpoista varhaiskasvatuksen opettajaa

Sipoon varhaiskasvatuspalvelujen järjestämässä perusopetuslain mukaisessa esiopetuksessa on ollut käytössä henkilöstörakenne, jossa molemmilta esiopetusryhmässä työskenteleviltä varhaiskasvatuksen opettajilta on edellytetty esiopetusta antavan opettajan kelpoisuus.

Sipoossa käytössä oleva henkilöstörakenne ei kuitenkaan ole edellytys esiopetusryhmän lakisääteiselle toiminnalle, vaan Sipoossa on haluttu resursoida esiopetusryhmä vaadittavaa minimimitoitusta vahvemmaksi.

Henkilöstömitoitus esiopetusryhmässä

Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut suosituksen koulussa annettavan esiopetuksen ryhmäkoosta. Sen mukaisesti yhden opettajan esiopetusryhmässä saa olla enintään 13 lasta tai 20 lasta, jos ryhmässä on toinen koulutettu aikuinen. Päiväkodeissa järjestettävään esiopetukseen sovelletaan varhaiskasvatuslain säädöksiä ryhmäkoosta ja henkilöstömitoituksesta. Kun varhaiskasvatuspalveluiden järjestämässä esiopetusryhmässä työskentelee kolme kasvattajaa, ryhmässä voi olla yhtä aikaa paikalla 21 esiopetuksessa ja sitä täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevaa lasta.

Laki tai asetukset eivät osoita tarkkaa henkilömitoitusta tai -rakennetta esiopetukseen vaan siinä noudatetaan opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksia sekä perusopetuksen tai varhaiskasvatuksen mitoitusta.

Esiopetuksen opettajan kelpoisuus

Esiopetuksen opettajan kelpoisuudesta säädetään (Asetus 327/2000, muutosasetus 865/2005, 7 §), että esiopetusta on aina kelpoinen antamaan opettaja, jolla on luokanopettajan kelpoisuus. Päiväkodissa ja peruskoulun erillisessä esiopetusryhmässä kelpoinen on myös henkilö, joka on suorittanut soveltuvan kasvatustieteen kandidaatin tutkinnon ja tutkintoon sisältyvinä tai erillisinä joko yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen 19 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut opinnot tai kasvatustieteellisen alan tutkinnoista ja opettajankoulutuksesta annetun asetuksen 11 §:ssä tarkoitetut 60 opintopisteen (35ov) laajuiset ammatillisia valmiuksia antavat opinnot tai lastentarhanopettajan tutkinnon.

Varhaiskasvatuksen opettajista ja kelpoisista esiopetuksen opettajista on pulaa

Varhaiskasvatuksen opettajista on tällä hetkellä pulaa valtakunnallisesti. Avoimna oleviin tehtäviin on vaikea saada päteviä hakijoita ja tehtävissä työskentelee määräaikaisina epäpäteviä henkilöitä. Varhaiskasvatuksen

opettajien koulutuspaikkoja on yritetty viime vuosina lisätä, mutta toimet eivät ole juurikaan helpottaneet tilannetta.

Lisäksi varhaiskasvatustalain (540/2018) muutti päiväkodin henkilöstörakennetta siten, että viimeistään 1.1.2030 päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Aiemman mitoituksen mukaan ryhmässä yhdellä kolmasosalla on varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus ja kahdella kolmasosalla vähintään lastenhoitajan kelpoisuus.

Sipoossa on aloitettu uuden henkilöstörakenteen edellyttämän tilanteen ennakointi uusien vapautuvien toimien osalta. Eläköitymisen ja muun luonnollisen poistuman kautta vapautuvia lastenhoitajan toimia muutetaan vähitellen varhaiskasvatuksen opettajan ja myöhemmin myös sosionomin toimiksi. Käytännössä tämä tarkoittaa, että jokaisen vapautuvan lastenhoitajan tehtävään palkataan varhaiskasvatuksen opettaja, jotta tulevaisuudessa ei jouduta irtisanomaan ylimääräisiä lastenhoitajia vuonna 2030.

Myös esiopetusryhmään kelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia on nykyisin yhä vaikeampi saada vapautuneisiin tehtäviin, koska sosionomitutkinnon suorittaneet eivät voi enää pätevyitä tehtävään lisäkoulutuksella.

Otetaan käyttöön suosituksen mukainen esiopetuksen henkilöstörakenne

Ehdotuksena on, että Sipoon esiopetusryhmissä otetaan käyttöön Opetus- ja kulttuuriministeriön suosituksen mukainen henkilöstörakenne, jolloin esiopetusryhmässä riittää että yhdellä varhaiskasvatuksen opettajalla on esiopetuspätevyys.

Päiväkodissa järjestettävässä esiopetuksessa muun henkilökunnan määrä ja koulutus määräytyy lapsiryhmän koon ja varhaiskasvatustalain asettaman henkilömitoituksen mukaisesti.

Tällä toimenpiteellä:

- 1) Esiopetusryhmiin saadaan helpommin rekrytoitua pätevää ja siten myös vakituista henkilökuntaa, kun ei vaadita molemmilta opettajilta esiopetuskelpoisuutta
- 2) Henkilökuntaa voidaan kunnassa käyttää joustavammin koko varhaiskasvatuksen tarpeisiin, kun varhaiskasvatuksen opettajat ja myöhemmin myös sosionomit voivat toimia pätevinä työntekijöinä sekä varhaiskasvatuksen että esiopetuksen ryhmissä

Osallistaminen ja kuuleminen

Esiopetusryhmien henkilöstörakenteen muutosta on valmisteltu yhdessä ammattijärjestö Jukon sekä kunnan henkilöstöpalveluiden kanssa.

Muutoksella nähdään olevan suotuisia vaikutuksia varhaiskasvatuksen pätevän henkilöstön saatavuuteen ja riittävyteen. Henkilökunnalle asia viedään tiedoksi päätöksen jälkeen.

Kustannusvaikutukset

Esiopetusryhmän henkilöstörakenteen muutoksella ei ole taloudellista vaikutusta varhaiskasvatuspalveluiden talousarvioon. Tehtäväkohtainen palkka varhaiskasvatuksen opettajilla ja esiopetuskelpoisilla opettajilla on Kvtesissä sama.

Toimivalta

Sipoon hallintosäännön mukaan (27§, 7) sivistysvaliokunta vastaa varhaiskasvatuspalvelujen ja esiopetuksen järjestämisestä.

Esittelijä / Föredragande Sivistysjohtaja / Bildningsdirektör Pietinen Jukka

Ehdotus / Förslag

Sivistysvaliokunta päättää, että Sipoon varhaiskasvatuksen järjestämissä esiopetuksessa noudatetaan 1.8.2021 alkaen opetus- ja kulttuuriministeriön henkilöstörakennesuosituksia.

Bildningsutskottet beslutar att man i förskoleundervisningen som ordnas av småbarnspedagogiken i Sibbo fr.o.m. 1.8.2021 följer undervisnings- och kulturministeriets rekommendationer gällande personalstruktur.

Käsittely / Behandling**Päätös / Beslut**

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen.

Bildningsutskottet godkände enhälligt föredragandens förslag.